

FNV-Bouw en FNV-Bondgenoten

UIT DE PRAKTIJK

**Hoe lang duurt
zwanger worden?**

Piet Bogaard, kaderlid FNV en vicevoorzitter ondernemingsraad chemisch bedrijf: "Mijn betrokkenheid bij baby's is niet meer terug te draaien – 'dat loopt al rond' – maar ik vertegenwoordig ook graag jonge mensen die gezonde kinderen willen. Want dat leeft wel. Die zorgen en vragen heb ik ingebracht bij het onderwerp 'Maak uw werkplek babyproof!' en bij de babyproofbox, over stoffen die gevaarlijk zijn voor de voortplanting.

In de bedrijfstak waar ik werk, de chemie, staan de bedrijven over het algemeen wel open voor vragen over dit onderwerp, maar je moet het wel aankaarten. Een en ander is niet altijd gemakkelijk te regelen. Ons bedrijf is hectisch en 'zwanger willen worden' is een rekbaar begrip. Als je zwanger bent, duurt het negen maanden, maar hoe lang duurt zwanger worden? Dus hoe moet je dat inpassen? Het bedrijf zit daar niet altijd op te wachten. Over dat soort zaken wordt nog volop gediscussieerd. Ik vind dat de bonden dit toch al moeten proberen te regelen in bijvoorbeeld cao-afspraken. Daarbij vind ik de aanpak van de FNV om eerst te peilen wat er onder de werknemers leeft, een goede en ik heb daar graag aan meegewerkt."

RESULTATEN

Het doel van het VASSt-traject was het ontwikkelen van informatiehulpmiddelen waarmee werknemers zelf beter in staat zijn de risico's op hun werkplek te beoordelen, om vervolgens initiatieven te nemen voor veilig werken met stoffen. Belangrijkste instrumenten:

Kaartencampagne

FNV Bouw en FNV Bondgenoten hebben duizenden ansichtkaarten verspreid met de tekst 'Maak uw werkplek dieselrookvrij'. De kaart spoort werknemers aan om informatie op te vragen over een gezonde werkplek, vrij van dieselrook.

of hun werkgever goed bezig is op het gebied van 'voor de voortplanting giftige stoffen'.

Brochure 'Alles over Werk en Zwangerschap'

FNV Bondgenoten heeft een folder en brochure ontwikkeld over zwangerschap en werk. Dit is ook een van de hulpmiddelen om het thema reprotoxische stoffen in het kader van VASSt bij werknemers onder de aandacht te brengen. De folder is naar alle 450 verloskundigenpraktijken in Nederland gestuurd.

Babyproofbox

FNV Bondgenoten heeft de 'babyproofbox' gelanceerd. Er zijn twee versies: een voor de farmaceutische en chemische industrie en een voor de metaalbranche. De box bevat onder meer een checklist, waarmee werknemers kunnen beoordelen

Partners in het project

FNV Bouw
FNV Bondgenoten
Vakcentrale FNV

Contactpersoon: P.H.M. Timmermans, telefoon: 030 273 89 74, e-mail: heidtimm@bg.fnv.nl

MEER INFORMATIE

www.arbobondgenoten.nl
www.fnv.nl
www.fnvbouw.nl
www.fnvbondgenoten.nl

**"Door werknemersraadpleging
landen maatregelen op de werkvloer."**

Heidi Timmermans

Arbo mag geen dode letter zijn

FNV Bouw en FNV Bondgenoten geloven in bottom-up maatregelen, die in overleg met de werkvloer worden gekozen en ontwikkeld. Dat geldt ook voor het verbeteren van arbeidsomstandigheden. Daarom hebben de bonden meegedaan met het VASSt-programma. "Zonder de werknemers dreigen maatregelen dode letters te zijn", vindt penvoerder Heidi Timmermans.

Het doel van het FNV-VASSt-project is het ontwikkelen van informatie waarmee werknemers de risico's op hun werkplek kunnen beoordelen en waarmee zij initiatieven kunnen nemen om veiliger te werken. Door de werknemers te vragen waar ze zich zorgen over maken, neemt FNV de ervaringen van werknemers als vertrekpunt: een bottom-up benadering. Er zijn drie thema's gekozen: voortplantings-schadelijke stoffen, uitlaatgassen van dieselmotoren en stof.

Babyproof

De werkwijze van de bonden kent drie sporen: interactie met de werknemers, analyse van risico's en analyse van de kennisinfrastructuur. Timmermans: "Door de resultaten hiervan naast elkaar te leggen, ontstaat een compleet beeld: vraag, aanbod en een objectief oordeel over de risico's. Dat biedt een goede uitgangspunt voor het ontwikkelen van informatie. Gebleken is ook dat leden bereid zijn daarin mee te denken. Naast kaderleden zaten in de werkgroepen ook nieuwe gezichten."

Voor de voortplantingsschadelijke stoffen (reprotoxische stoffen) is de 'babyproofbox'

gemaakt voor de sectoren schilders-, meubel- en houtindustrie, chemie en metaal. De box bevat onder andere informatie over de stoffen, de mate waarin deze in de branche voorkomen, en een checklist om het beleid binnen het bedrijf te beoordelen. Ook is er een voorbeeldbrief die naar leveranciers gestuurd kan worden met de vraag om informatie over de stoffen. Timmermans: "FNV Bondgenoten besteedt ook blijvend aandacht aan reprotoxische stoffen. De deskundigenpool, die branchespecifieke risico-inventarisaties en -evaluaties (RI&E's) beoordeelt, neemt dit aspect consequent bij zijn beoordelingen mee."

Dieselrook

Uit de gesprekken met de FNV-leden blijkt dat veel werknemers zich ook zorgen maken over dieselrook. Timmermans: "Zij ervaren klachten als stank, luchtweg- en oogirritaties en hoofdpijn. De berichten in de media over fijnstof – veelal veroorzaakt door dieselemisies – versterken het gevoel dat dieselrook een belangrijke kwestie is. Het thema is echter nauwelijks terug te vinden in de branchespecifieke RI&E's."

Binnen het VASSt-team zijn diverse factsheets gemaakt. Timmermans: "Door de bottom-up werkwijze bleek dat we vooral moeten informeren en werken aan bewustwording. Bij ons onderzoek naar de reprotoxische stoffen bleek bijvoorbeeld dat het grootste deel van de mensen niet weet of ze op hun eigen werkplek met dat soort stoffen werken. Bij dieselrook bleek dat er meer behoefte was aan informatie over maatregelen waarmee ze bij hun werkgevers kunnen aankloppen. Door concrete suggesties voor maatregelen om de blootstelling aan dieselrook te verminderen, worden ze serieus genomen."

Stof

Ook het derde thema, stof, is in veel branches actueel. De problematiek rond hout- en kwartsstof wordt al langer erkend. Meer recent is echter de problematiek van agrarisch stof (endotoxinen) en meelstof. In het kader van de arboconvenanten was al informatie over endotoxinen ontwikkeld. In plaats van het uitvoeren van een behoefteonderzoek is er daarom voor gekozen het thema 'stof' te beginnen met een gebruikersonderzoek. De branchecampagnes 'Blij met stofvrij', 'Timmer Slimmer' en 'Stof? Pak 't aan!' bleken maar gedeeltelijk bij de werknemers te zijn 'geland', iets wat ook is geconcludeerd bij de evaluatie van de arboconvenanten.

Het vakbondsactieplan was sterk bottom-up van opzet. Daarom bestond vanuit SZW en diverse branches de wens om van de ervaringen in het vakbondsactieplan gebruik te maken. Zo is binnen het project 'Stof? Pak 't aan!' (agrarische sectoren) aandacht besteed aan het gebruikersonderzoek dat binnen het vakbondsactieplan is gehouden over de informatiematerialen die in het kader van dat project zijn ontwikkeld. Timmermans: "We denken een goed fundament te hebben gelegd om de arbeidsomstandigheden te verbeteren, door aan te sluiten bij wat werknemers willen en nodig vinden. Het driesporenbeleid met de bottom-up methode blijkt goed te werken. We zullen dit ook toepassen bij andere projecten."

MAAK UW WERKPLEK DIESELROOKVRIJ!

UIT DE PRAKTIJK

FNV schudt wakker en geeft een handvat

Anneke van Wezel, kaderlid FNV: "We hebben met een aantal actieve leden samen gezeten om de problemen met dieselrook te bespreken. De ervaringen, en de zorgen erom, liepen erg uiteen. De een had er niet zo'n probleem mee, terwijl de ander zich grote zorgen maakte. De publiciteit in de media over fijnstof en dieselrook schudt de mensen ook wakker. De problematiek geldt des te meer als er een combinatie is met lichamelijke inspanning. Dat is bij ons in de veilinghallen vaak wel het geval. In de haven, bijvoorbeeld bij ferryterminals, heb je hele colonnes vrachtwagens en auto's die optrekken. Dan krijg je een overdosis dieselrook te verwerken."

De campagne die de FNV vervolgens rond dieselrook heeft gevoerd, heeft het bewustzijn duidelijk vergroot. Bovendien hebben de werknemers nu met de brochure een handvat waarmee ze naar de arbopreventiemedewerker kunnen gaan. In ons bedrijf is er al veel aandacht voor dieselrook. Zo is er veel afzuiging. In de komende nieuwbouw wordt de situatie nog grondiger aangepakt. Het kan dus wel!"

